

Rubin László: Feljegyzések.

Az ólomkatona.

A gyermekszív ajtaján kopogtat valaki: adj szállást a szép vitéznek! Apánk hozta játszótársnak. Szép játék, tarka, lovon és gyalog, puskával és karddal, sorba állítható – és szembeállítható. A vörös magyar, a zöld német, a sárga japán: szörnyű ellenségek!

Szívünk ajtaján belép a kis kvártélymester s a hadseregnek szállást csinál. És azért, mert az ólomkatona a gyermekszoba asztalán mulatságosan elterül, valaki egykor holtan a harctéren marad. Egymásra fogunk törni lés ólomszínű holttestünk az ólomkatonára fog emlékeztetni. Amikor forró- szívünk hirtelen kihül, valahol egy édesanya kisfiának mosolygva játékszert vásárol.

A munka hangja.

A munkának hangja van és nem olyan, mint a nemes indulaté.. A munka hangja nem bársonyos, mint a szerelem, nem halk, mint az ima és nem zengő, mint az önöm. Hanem durva. A munka hangja egy sikoly. Holott a,z ember isteni arca. Holott az-ember hangja méla, hisz övé a biblia, a történet, a muzsika és a könny.

A rabszolgaság korában a hajcsár rekedtebb volt, mint ma. Oh, sírni kell, hogy nincsen más különbség.

A kulturák összeütközése.

Azt mondták, hogy a kulturák összeütközhetnek. A magyar lány kenyere a szerb pelyhes lággyal, a német vegyiipar a hajló francia nyelvvel, az orosz irodalom az osztrák vasúthálózattal, az: angol egyetemek a török mecsetekkel.

Azt mondták, hogy a kulturákat evégből védeni kell. Voltak, akik több tanítót, jobb utakat, igazságos törvényeket, kitűnő közigazgatást, tudósok és művészek fölkarolását ajánlották. E gyöngé gondolatokat elfojtották és olyan férfiakat sikerült előállítani, akik barna zubbonyt vörös nadrággal, sárga sapkát kék köpennyel hordtak, vitézkötést és paszományt tétettek. Baloldalukon acéltokot lógattak, amelyből egy vékonyabbat akármikor ki lehetett húzni. Ez járásukban akadályozván őket, részükre az államban kivételes tiszteletet biztosított. Volt köztük egy nagytekintélyű szekta, amely nyakig begombolkozott, mert a gombok alatt államtitkokat dugdosott. Sok pénzt kiöntötték rájuk, melyért az volt a dolguk, hogy a levegőbe nézzenek. A levegőben csakugyan megfigyelték, hogy a különböző szelek úzik, kergetik egymást, mire egy nyári napon azt mondták, hogy a nemzeti szelek egymás hátaírait átlépték, vagyis a kulturák összeütközése bekövetkezett.